

Solicitarea înaintată
Arhivelor Naționale
în legătură cu situația
fondului *Legiunea de Jandarmi Mureș*
și răspunsul primit la aceasta.

Către,
Arhivele Naționale ale României
Bd. Regina Elisabeta, nr. 49, Sector 5, București, Cod 050013

Subsemnatul Bartos Zoltán, domiciliat în [REDACTED] nr. [REDACTED] Târgu-Mureș, județul Mureș, mă adresez Dvs. cu următoarea problemă:

I. La ANSJ Mureș se păstrează fondul **Legiunea de Jandarmi Mureș (1944-1949)** – 1 158 u.a. (dosare de la 1-777 și registre de la 778-1 158). Fondul a fost prelucrat în anii '60 și cercetat prima dată în 1975/1978. După 1990, numărul cercetărilor a crescut. În anul 2002, o parte din dosare au fost pregătite pentru microfilmare de către fostul director, [REDACTED]. Personal am cercetat părți din fond în anii 2007 (pentru monografia *Naționalizarea în fostul județ Mureș - 11 iunie 1948*, apărută în 2009) și 2016 (pentru un studiu privind activitatea Postului de Jandarmi Sângeorgiu de Mureș, material aflat în curs de apariție). Dorind să realizez o amplă monografie a Legiunii, în iunie anul acesta am început cercetările pe întregul fond. Pentru început am solicitat dosare pe care le-am cercetat deja în 2016. Spre surprinderea mea din numărul de dosare cerute, în medie 10-15, primeam numai jumătate, restul mi se punea la dispoziție ulterior deoarece trebuiau declassificate în baza HG 866/2015. Pe ultimul buletin de cerere din 8 dosare cerute am primit 1, după restul a trebuit să aștept mai mult de o săptămână. Ce se desecretizează în cadrul acestui fond? În cea mai mare parte ordinele circulare ale fostului Inspectorat General al Jandarmeriei. Aceasta are următoarea particularitate pentru fond: ordinul nr. X al I.G.J. este trimis la Legiune, care trimite mai departe celor 12 sectoare, care trimit celor 79 posturi de jandarmi din subordine; pe ansamblul fondului, ordinul nr. X trebuie desecretizat de aproximativ 82 ori.

II. La aceeași instituție există fondul **Direcția Regională M.A.I. Mureș/Autonomă Maghiară/Mureș-Autonomă Maghiară** conținând documente create de Poliție, Jandarmerie, Siguranță (1944-1948/1949) și Securitate (1948-1968). Fondul a fost prelucrat în anii '80 și dat în cercetare după 1990. În anul 2012, am publicat o colecție de documente despre activitatea Securității din Regiunea Mureș/Autonomă Maghiară/Mureș-Autonomă Maghiară cuprinzând 707 documente, din care multe având clasificare secret sau strict secret. De asemenea, am publicat studii privind activitatea Comisariatului de Poliție Reghin și Biroul de Securitate Reghin, în care am reprodus documente având clasificare secret. Dacă astăzi aș cere dosarele din care am publicat documentele, ar trebui să aștept întâi declassificarea lor!

III. Anul trecut am solicitat câteva dosare din fondul **Filiala Arhivelor Statului Târgu-Mureș**, pe anul 1970, pentru a cerceta rolul filialei în timpul inundațiilor din mai 1970; material necesar pentru monografia *Inundațiile din mai 1970 în județul Mureș*. Din cele 5-6 dosare solicitate, nu mi s-a pus la dispoziție 1 dosar pe motivul că conținea documente clasificate secret.

IV. În anul 2009, pentru tema de cercetare a inundațiilor din mai 1970, Inspectoratul pentru Situații de Urgență Mureș nu mi-a permis cercetarea arhivei pe anul 1970 pe motivul că era secretizată (dosarele conțineau și documente cu caracter secret).

După parcurgerea prevederilor HG nr. 866/2015, consider că punctele III și IV se încadrează în hotărâre. Dacă astăzi aș dori să cercetez documentele respective, în cazul unui refuz, aș putea face referire la această hotărâre.

În ceea ce privește punctele I și II, consider că nu intră sub incidența HG nr. 866/2015. Potrivit art. 4, punctul 2 <Documentele care conțin informații declassificate potrivit art. 1 urmează a fi gestionate în continuare în conformitate cu prevederile Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, republicată>.

Fondul Legiunii se află la păstrare la ANSJ Mureș de peste 50 de ani, fiind dat în cercetare de peste 40 de ani; fondul MAI, se află la păstrare de aproape 40 de ani și a fost dat în cercetare de peste 20 de ani. Ambele fonduri au fost date în cercetare <în conformitate cu prevederile Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996> sau a legislației care a existat înaintea acesteia.

În opinia mea, HG nr. 866/2015 se referă la documentele care până în momentul emiterii hotărârii au avut caracter secret și tocmai din acest motiv nu puteau fi date în cercetare.

În această situație, mă adresez Dvs. cu următoarea întrebare: **aplicarea HG nr. 866/2015 se extinde și asupra fondurilor aflate în păstrare la ANR și date de ani buni în cercetare?** Este necesar și merită efortul depus de personalul (deficitar) al ANR pentru efectuarea acestei operațiuni? Spre exemplu, în cazul fondului Legiunii este vorba de 777 u.a.; în cazul Direcției Regionale M.A.I., de câteva mii.

În speranța unui răspuns la problema ridicată, Vă mulțumesc anticipat.

Târgu-Mureș,
6 septembrie 2017

Cu considerație,
Bartos Zoltán

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ARHIVELE NAȚIONALE

Nr. ANB-9083-R

Data 20.10.2017

Ex. 1

București

Bd. Regina Elisabeta nr. 49, sector 5, București, cod postal 050013 Telefon : 021/3126710, Fax: 021/312 58 41 ,
e-mail: secretariat@arhivelenationale.ro www.arhivelenationale.ro

Ref: aplicarea HG NR. 866/2015

Către,

Domnul Bartos Zoltan

Târgu Mureș

Județul Mureș

Urmare solicitării dumneavoastră adresată Arhivelor Naționale, înregistrată sub nr. ANB-9083-R/08.09.2017, vă comunicăm următoarele:

Accesul public la documentele aflate în administrarea Arhivelor Naționale precum și a celor create de ANR, în cazul documentelor care nu conțin marcaje de clasificare, se face în conformitate cu prevederile legii nr. 16/1996, republicată.

Pentru informațiile clasificate emise de structuri MAI, cuprinse în fonduri și colecții aflate în administrarea Arhivelor Naționale, care au fost declassificate potrivit HG nr.866/2015 se aplică prevederile articolului 22 alin 2, din anexa la *HG nr. 585/2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România*, respectiv: efectuarea mențiunilor necesare în registrele de evidență, anularea vechii clase de secretizare, menționarea datei și a semnăturii angajatului care a efectuat declassificarea și informarea, în scris a tuturor gestionarilor, precum și a emitenților respectivelor documente, după caz.

Ulterior acestei etape, conținutul documentelor se analizează în contextul prevederilor art. 28-30 și a anexei 6 din Legea nr. 16/1996, republicată.

Aceste activități se realizează în contextul efectuării unor operațiuni arhivistice curente sau când documentele fac obiectul solicitării la sala de studiu. Este și cazul documentelor

aparținând fondului **Legiunea de Jandarmi Mureș (1944-1949)**. De altfel, din verificările efectuate am constatat că în situația în care documentele nu prezentau marcaje v-au fost puse la dispoziție în integralitatea lor. Atunci când documentele conțineau marcaje, iar ele nu au fuseseră puse în cercetare anterior, procedura era obligatorie.

În ceea ce privește documentele introduse în circuitul științific, indiferent de perioadă și deținător, acestea rămân în acces liber. Acesta este și regimul documentelor aparținând fondului **Direcția Regională MAI Mureș (1944-1968)** care, odată cercetate, rămân în acces liber.

Referitor la documentele aparținând fondului **Filiala Arhivelor Statului Târgu Mureș** din anul 1970, am constatat că solicitările dumneavoastră sunt din anul 2015, anterior apariției HG nr. 866/27.10.2015. Prin urmare, șeful de la acea dată, Liviu Boar, nu avea la dispoziție pârghiile oferite de acest act normativ.

Cu privire la documentele create și deținute de Inspectoratul pentru Situații de Urgență Mureș, această instituție în calitate de creator/deținător este singura în măsură să stabilească modalitatea de acces, în conformitate cu legislația în vigoare.

Pentru a veni în sprijinul dumneavoastră vă rugăm să înaintați reprezentanților SJAN Mureș o listă cu documentele pe care doriți să le cercetați, iar aceștia vor efectua verificările într-o perioadă de timp rezonabilă, pe care o vor comunica.

Asigurându-vă de întreaga noastră disponibilitate pentru o bună colaborare în viitor, vă mulțumim pentru înțelegere.

Cu stimă,

Director

 Dr. Ioan DRĂGAN

**Șef Serviciu Control, Analiză
Sinteză și Politică Publice**

Dr. Cristian Anuta

